

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 marca 2020 r.

Pozycja 95

POSTANOWIENIE z dnia 17 grudnia 2019 r. Sygn. akt Ts 158/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Quality Products Spółki z o.o. w sprawie zgodności:

art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849) z:

- a) art. 2 w związku z art. 84 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) art. 84 i art. 217 w związku z art. 64 ust. 3 Konstytucji,
- c) art. 2 w związku z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 84 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 października 2018 r. (data nadania) Quality Products Spółka z o.o. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez radcę prawnego ustanowionego pełnomocnikiem z wyboru, wystąpiła z żądaniem na tle następującego stanu faktycznego.

Decyzją Wójta Gminy D. z 24 czerwca 2015 r. ([...]) określono skarżącej wysokość zobowiązania w podatku od nieruchomości na kwotę: 63 242 zł za rok 2011, 60 778 zł za rok 2012 i 99 825 zł za rok 2013.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K., po rozpoznaniu odwołania skarżącej, decyzją z 1 września 2015 r. ([...]) utrzymało zaskarżony akt w mocy.

Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S. z 21 stycznia 2016 r. (sygn. akt [...]) oddalono wniesioną przez skarżącą skargę na decyzję organu drugiej instancji.

Wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) oddalono wniesioną przez skarżącą skargę kasacyjną. Wyrok ten wskazano w skardze konstytucyjnej jako ostateczne rozstrzygnięcie w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji. Naczelny Sąd Administracyjny, dokonując wykładni art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 1170; brzmienie przepisu nie uległo zmianie; dalej: u.p.o.l.) wyjaśnił, iż „w niniejszej sprawie organy uznały, że stan techniczny budynków nie pozwala na zastosowanie wyłączenia przedmiotowego, o którym jest mowa w art. 1a ust. 1 pkt 3 u.p.o.l.

in fine ze względu na sposób, w jaki zinterpretowały pojęcie »względy techniczne«, gdyż „w orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjęto, że pod tym pojęciem należy rozumieć okoliczności obiektywne, trwałe, nieusuwalne, niezależne od przedsiębiorcy.” A więc, „względy techniczne w sposób trwały muszą wyłączać możliwość wykorzystania nieruchomości do prowadzenia działalności gospodarczej”. Dlatego „niewykorzystanie nieruchomości ze względu na konieczność przeprowadzenia remontu ma charakter tymczasowy i usuwalny, niepodyktowany względami technicznymi, lecz ekonomicznymi.” Sąd przypomniał również, że „w swej konstrukcji podatek ten nie nawiązuje do efektów ekonomicznych, co oznacza, że z punktu widzenia podatkowo-prawnego (podstawy opodatkowania i stawki podatkowej) nie jest ważna okoliczność, jak intensywnie wykorzystywany jest przedmiot opodatkowania oraz jakie (i czy w ogóle) przynosi to efekty finansowe.” Przypomniał również, że w orzecznictwie sądowym prezentowany jest pogląd, zgodnie z którym art. 1a ust. 1 pkt 3 u.p.o.l. nie uzależnia opodatkowania nieruchomości od sposobu jej wykorzystywania przez podatnika. Skoro więc stan nieruchomości opisany przez skarżącą nie wyklucza możliwości wykorzystania ich do prowadzenia działalności gospodarczej z przyczyn technicznych to, zdaniem sądu, organy prawidłowo dokonały subsumpcji stanu faktycznego pod normę z art. 1 ust. 1 pkt 3 u.p.o.l.

Przedmiotem skargi jest zarzut naruszenia – skutek zastosowania przez sąd kwestionowanego w skardze przepisu – wynikających z:

1) art. 2 w związku z art. 84 i art. 217 Konstytucji – zasad państwa prawnego, poprawnej legislacji podatkowej i pewności prawa;

2) art. 84 i art. 217 w związku z art. 64 ust. 3 Konstytucji – zasady szczególnej określoności regulacji daninowych w związku z naruszeniem prawa własności skarżącej;

3) art. 2 w związku z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 84 Konstytucji – „praw ekonomicznych podatników przez wprowadzenie nadmiernie szerokiej definicji »względów technicznych« pozwalających na wyłączenie spod opodatkowania budynku związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, który nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności”.

W ocenie skarżącej, definicja „względów technicznych” zawarta w art. 1a ust. 1 pkt 3 u.p.o.l. jest niejasna. W związku z tym do zakresu wykorzystywania nieruchomości do działalności gospodarczej, sądy administracyjne zaliczają także potencjalną możliwość wykorzystywania takiej nieruchomości po przywróceniu jej do użytku. Tak wywiezionej normie prawnej skarżąca stawia zarzut niekonstytucyjności, gdyż objęcie przedmiotowym podatkiem nieużytkowanej nieruchomości tylko z tego powodu, że podatnik (skarżąca) ma potencjalnie (po przeprowadzeniu stosownych remontów) możliwość jej wykorzystywania w przyszłości, narusza – zdaniem skarżącej – jej konstytucyjne wolności i prawa.

Skarżąca powołuje się w skardze także na uzasadnienie wyroku Trybunału z 12 grudnia 2017 r. (sygn. SK 13/15, OTK ZU A/2017, poz. 85), stwierdzającego niezgodność art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a u.p.o.l. – rozumianego w ten sposób, że wystarczającą przesłanką zakwalifikowania gruntu podlegającego opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości do kategorii gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej jest prowadzenie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną będącą jego współposiadaczem – z art. 2 w związku z art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 84 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 16 października 2019 r., skarżąca – na podstawie art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) – została wezwana do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej. Pismem z 23 października 2019 r. (data nadania) skarżąca – dochowując przewidzianego prawem terminu – odpowiedziała na doręczone jej zarządzenie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Na etapie wstępnej kontroli Trybunał Konstytucyjny bada, czy skarga spełnia przesłanki, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz w przepisach u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału, badana skarga konstytucyjna spełnia wymogi formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz z przepisów u.o.t.p. TK w stopniu uzasadniającym nadanie jej dalszego biegu. Wątpliwości co do poprawności, zarówno wskazanego w skardze sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw skarżącej, naruszonych – jej zdaniem – wskutek wydania ostatecznego orzeczenia na podstawie kwestionowanego w skardze przepisu, jak i uzasadnienia jego niekonstytucyjności, Trybunał postanowił pozostawić do rozpoznania na etapie kontroli merytorycznej.

Skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) był ostatecznym orzeczeniem wydanym w sprawie objętej wniesioną skargą (art. 79 ust. 1 Konstytucji). Dochowany został również trzymiesięczny termin wniesienia skargi konstytucyjnej (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK). Skarżąca udokumentowała datę doręczenia tego orzeczenia (art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK), od którego – jak oświadczyła – nie wniesiono nadzwyczajnego środka zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 6 u.o.t.p. TK).

Skarga przedstawia stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK). Adekwatnie zarówno do treści orzeczenia wydanego w sprawie, jak i do zarzutów sformułowanych w skardze, określony został przedmiot zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK). Skarżąca przedstawiła także argumenty uprawdopodobniające zarzut naruszenia – wskutek zastosowania kwestionowanego przepisu – przysługujących jej konstytucyjnych praw i wolności (art. 53 ust. 1 pkt 2-3 u.o.t.p. TK). Skarga nie jest też oczywiście bezzasadna (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK).

Skargę konstytucyjną złożył w imieniu skarżącej radca prawny, który załączył stosowne pełnomocnictwo szczególne (art. 44 ust. 1 i art. 53 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że badana skarga spełnia wymagania przewidziane w ustawie, jak też nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK. Dlatego na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK nadał skardze dalszy bieg.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.